

робиваема твърд, зад която животворното сърце принася щедрите си дарове“ (Псевдо Дионисий Ареопагит) спестява персоналността като напълно излишен индекс и патос. Наистина ранният Яворов също прибягва до аперсоналната *гръд* на няколко пъти („Напред!“, „Като звездица светла“, „Домашна китка“ III, „Зловещо мръщи се небето“, „Сонет“, „Есенни мотиви“ II, „На нивата“, „Арменци“), но тази употреба е по-нетипична и изолирана и – може да се твърди – остава назад в творческия му път. До голяма степен е обяснима с интенцията да се уловят и предадат обобщено-синтезирано (чрез готови формули) или универсализирани лични настроения („Есенни мотиви“ II), или едно уникално по въздействието си колективно светоизживяване („Арменци“). Смятаме, че далеч по-голямо внимание трябва да се отдели на персонализираната *гръд* („В тъмницата“, „Като звездица светла“, „Смъртта“, „Самота“, „Песен на песента ми“, „Аз сам не съм“, „Слова“, „Две души“, „Предчувствие“, „Майска вечер“, „Молитва“), тъй като – благодарение на акцентираното ѝ произнасяне в тези текстове – се създава и един сравнително устойчив интровертен модел (с определението „сравнително устойчив“ имаме предвид и неговите атомарни – т.е. едностранично развити и детайлizирани – проявления в късните текстове на поета). Този модел е отчетливо проявен в творбите „В тъмницата“ и „Като звездица светла“ (възникнали последователно през 1898 и 1899 г.). Всъщност неговото отчетливо наличие до голяма степен сродява двата текста, мислени за съвсем разнородни като тематика и дори отнасяни към изцяло несъвпадащи семантични редове⁴² в поезията на Яворов. Говорим за модела *деструкция – повторно структуриране на Аза*, изразен и в двата текста чрез огнената образност. В този смисъл аналогията между двете творби е повече от красноречива: 1) констатиране на настъпилата деструкция в началото – *гърди изгнили* („гърди болnavи“) и 2) внезапна обнова, оживотворяване – *в гърди ми пламък чуден загори* („гърдите ми да